

## Planerad undervisningstid i grundskolan läsåret 2017/18

I denna promemoria beskrivs Skolverkets statistik om planerad undervisningstid i grundskolan läsåret 2017/18. I årets insamling har uppgifter för drygt 96 procent av skolenheterna/huvudmännen rapporterats in.<sup>1</sup>

Statistiken ger möjlighet att följa hur den planerade undervisningstiden fördelas mellan ämnena över årskurserna. Uppgifterna ska inte förväxlas med den faktiska genomförda undervisningstiden. Att ha planerad undervisningstid i ett visst ämne på schemat innebär inte alltid att eleverna i praktiken får sin utlovade undervisningstid i ämnet. I den nuvarande insamlingen saknas det möjligheter att följa den faktiska genomförda undervisningstiden.

I redovisningen används måttet median, om inte annat anges, avseende hur den planerade undervisningstiden är förlagd inom grundskolan. Medianen är den mittersta observationen i en fördelning vilket innebär att hälften av observationerna ligger under medianen och hälften ligger över medianen. Fördelen med ett mått som medianen är att det inte är känsligt för extremvärden vilket ett medelvärde kan vara.

### Sammanfattning

- Jämfört med läsåret 2016/17 är den totala planerade undervisningstiden relativt oförändrad.
- Sett till alla ämnen ökar den planerade undervisningstiden i hem- och konsumentkunskap mest jämfört med läsåret 2016/17.
- Efter att den garanterade undervisningstiden utökades i matematik den 1 juli 2016 fortsätter den planerade undervisningstiden att öka.

### Bakgrund

I bilaga 1 till skollagen (2010:800) anges hur den totala garanterade undervisningstiden ska fördelas mellan ämnena i grundskolan. Enligt 1 kap. 2 § skolförordningen definieras garanterad undervisningstid som den minsta totala undervisningstiden för en elev i grundskolan.

Syftet med garanterad undervisningstid för grundskolan är att den ska främja nationell likvärdighet, oavsett huvudman och geografisk hemvist. Huvudmannen

---

<sup>1</sup> Skolenheter som har angett tid i något ämne per årskurs har inkluderats i statistiken. Sameskolan och internationella skolenheter har ej inkluderats i redovisningen. Skolenheter med förberedande dansarutbildning enligt Förordning (2011:7) om dansarutbildning inkluderas ej i redovisningen från och med läsåret 2016/17. Grundsärskolan och specialskolan har inte ingått i insamlingen. En landstingsskola ingår i insamlingen men redovisas inte som en egen huvudman utan ingår i totalen.

## PM

2 (6)

beslutar efter förslag av rektorn om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. Huvudmannen får även besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden.<sup>2</sup> Med ett par undantag har samtliga ämnen ett centralt innehåll angivet i kursplanen för årskurserna 1–3, 4–6 och 7–9. Hem- och konsumentkunskap har centralt innehåll för årskurserna 1–6 respektive 7–9 och moderna språk har centralt innehåll för årskurserna 4–9.

Den garanterade undervisningstiden för grundskolan kan utläsas i tabell 1. Den nationella timplanen tillåter skolenheterna att använda maximalt 600 timmar av den totala undervisningstiden till skolans val, något som är frivilligt för skolenheterna att nyttja. Hur utrymmet för skolans val ska användas beslutas av rektorn. Det kan användas för undervisning i ett eller flera ämnen.<sup>3</sup> Vid skolans val får antalet timmar i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent, dock ej i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik.

**Tabell 1. Timplan (garanterad undervisningstid) för grundskolan sedan 1 juli 2016. Undervisningstid i timmar om 60 minuter för ämnen och ämnesgrupper<sup>4</sup> totalt.**

<b>Ämne</b>	<b>Totalsumma</b>
Bild	230
Hem - och konsumentkunskap	118
Idrott och hälsa	500
Musik	230
Slöjd	330
Svenska eller svenska som andraspråk	1490
Engelska	480
Matematik	1125
Geografi, historia, religionskunskap, samhällskunskap	885
Biologi, fysik, kemi, teknik	800
Språkval	320
Elevers val	382
<b>Totalt garanterade antal timmar</b>	<b>6890</b>
Därav skolans val	600

<sup>2</sup> 9 kap. 3 & 4 §§ skolförordningen (2011:185).

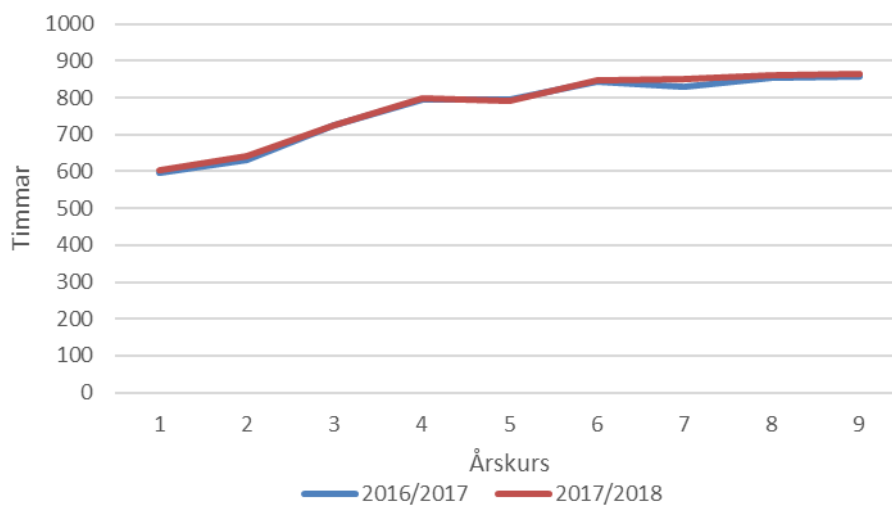
<sup>3</sup> 9 kap. 9 & 10 §§ skolförordningen (2011:185).

<sup>4</sup> Geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap respektive biologi, fysik, kemi och ämnet teknik delar timplan.

## Den totala planerade undervisningstiden

I diagram 1 redovisas den planerade undervisningstiden som skolenheterna har angett för läsåren 2016/17 och 2017/18. Den planerade undervisningstiden ökar successivt för varje årskurs. Som lägst är den i årskurs 1 och som högst i årskurs 9. Jämfört med läsåret 2016/17 har den totala planerade undervisningstiden ökat med knappt en procent.

Diagram 1. Planerad undervisningstid i timmar totalt per årskurs läsåren 2016/17 - 2017/18.



Delas årskurserna in i årskursintervall går det tydligare att se hur den totala planerade undervisningstiden är fördelad över grundskolan. Cirka 28 procent av all planerad undervisningstid är förlagd till årskurserna 1–3, cirka 35 procent till årskurserna 4–6 och cirka 37 procent till årskurserna 7–9.

I tabell 2 redovisas den planerade undervisningstiden i timmar samt procentuell skillnad mellan planerad- och garanterad undervisningstid. Totalt skiljer sig den planerade undervisningstiden och den garanterade undervisningstiden endast marginellt och skillnaderna mellan planerad- och garanterad undervisningstid för specifika ämnen och ämnesgrupper är små.

## PM

4 (6)

**Tabell 2 - Planerad undervisningstid i timmar samt procentuell (avrundad) skillnad i planerad undervisningstid jämfört med garanterad undervisningstid. Läsåret 2017/18.**

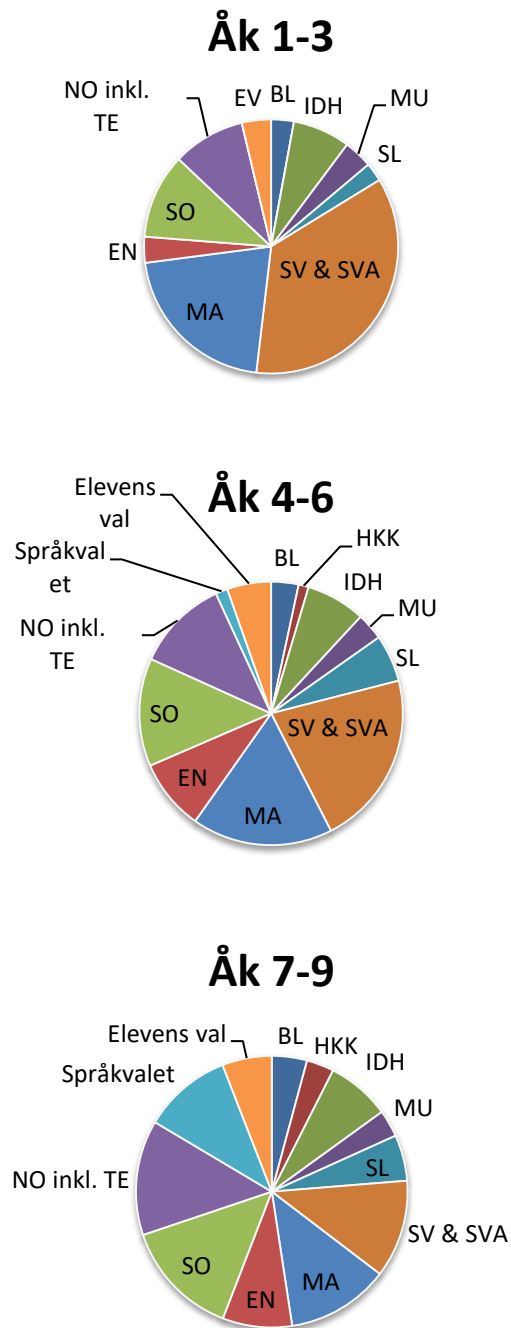
<b>Ämne</b>	
Bild	247 (7 %)
Hem - och konsumentkunskap	114 (-3 %)
Idrott och Hälsa	517 (3 %)
Musik	236 (3 %)
Slöjd	329 (0 %)
Svenska eller svenska som andraspråk	1526 (2 %)
Engelska	491 (2 %)
Matematik	1151 (2 %)
SO <sup>5</sup>	896 (1 %)
NO inkl. teknik <sup>6</sup>	812 (2 %)
Språkval	308 (-4 %)
Elevens val	357 (-7 %)
<b>Totalt</b>	<b>6983 (1 %)</b>

### Fördelning av den planerade undervisningstiden per årskursintervall

I diagram 2 visas hur stor del de olika ämnena och ämnesgrupperna tar upp av den totala planerade undervisningstiden för de olika årskursintervallen. Ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk tar upp mer än hälften av den planerade undervisningstiden i årskurserna 1–3. I årskurs 4–6 tar motsvarande ämnen upp nästan två femtedelar av den planerade undervisningstiden och i årskurs 7–9 är motsvarande andel lite mer än en femtedel.

<sup>5</sup> I den här promemorian har ämnena geografi, historia, religion och samhällskunskap summerats för att få jämförbarhet mellan årskurser och läsår.

<sup>6</sup> De naturorienterade ämnena biologi, fysik och kemi delar tiden i den nationella timplanen med ämnet teknik. I den här promemorian har ämnena biologi, fysik och kemi summerats för att få jämförbarhet mellan årskurser och läsår.

Diagram 2. Fördelning av planerad undervisningstid i årskurs 1–3, 4–6 och 7–9. Läsåret 2017/18<sup>7</sup>

<sup>7</sup> BL= Bild, HKK= Hem – och konsumentkunskap, IDH= Idrott och hälsa, MU=Musik, SL= Slöjd, SV & SVA= Svenska eller svenska som andraspråk, EN= Engelska, MA= Matematik, SO= Samhällsorienterande ämnen, NO= Naturorienterande ämnen, TE= Teknik.

### Fördelning av den planerade undervisningstiden per ämnen och ämnesgrupper

I tabell 3 nedan redovisas hur den planerade undervisningstiden per ämne eller ämnesgrupp fördelas över de olika årskurserna. För de flesta ämnen och ämnesgrupper är den planerade undervisningstiden som lägst för årskurserna 1–3 för att sedan öka i årskurserna 4–6 och 7–9. För svenska eller svenska som andraspråk är mönstret omvänt. Nästan hälften av den planerade undervisningstiden för svenska eller svenska som andraspråk fördelas till årskurs 1–3, för att sedan succesivt minska i årskurs 4–6 och 7–9. Den planerade undervisningstiden för matematik fördelas så att den är ungefär densamma för årskurs 1–3 och 4–6 för att sedan minska i årskurs 7–9.

Tabell 3 - Planerad undervisningstid i timmar per ämne eller ämnesgrupp. Läsåret 2017/18.

Ämne	Åk 1–3	Åk 4–6	Åk 7–9	Totalt
Bild	57	82	108	247
Hem- och konsumentkunskap	0	30	84	114
Idrott och hälsa	144	178	195	517
Musik	72	81	83	236
Slöjd	47	141	141	329
Svenska eller svenska som andraspråk	702	524	300	1526
Engelska	65	213	213	491
Matematik	415	421	315	1151
SO	213	323	360	896
NO inkl. teknik	182	277	353	812
Språkval	0	36	272	308
Elevens val	73	132	152	357